

PROGRAMA

Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės
valdovų rūmai, Katedros a. 4, Vilnius

2023 M. GRUODŽIO 14 D. ketvirtadienis

10.00–11.00 Dalyvių registracija, pasitikimo kava
11.00–11.20 Sveikinimo žodis

11.20–13.30

PIRMOJI SESIJA

Moderuoja Edmundas Jakilaitis
(žurnalistas, laidų vedėjas, prodiuseris).

Muziejai geopolitinių iššūkių akivaizdoje

Muziejai kaupdami, saugodami, tyrinėdami ir visuomenei pristatydami archeologiniu, istoriniu, meniniu, etniniu, religiniu, mokslo, memorialiniu arba kitokiu kultūros požiūriu vertingus materialaus ar nematerialaus paveldo objektus, susiduria su tiesiogiai muziejinę veiklą įtakančiais geopolitiniais iššūkiais.

Vienas iš muziejams aktualių geopolitinių iššūkių yra kultūros paveldo apsaugos konfliktų, karų ar nelaimingų atsitikimų metu klausimas. Geopolitinių iššūkių nulemti padariniai gali turėti įtakos muziejų tarptautiniam bendradarbiavimui. Politinės įtampos bei sankcijos gali tiesiogiai įtakoti ir apriboti kultūros vertybių eksponavimą, tarptautinius mainus, taip užkertant kelią kultūriniam dialogui, profesiniam bendradarbiavimui bei pasaulio kultūrų įvairovės pažinimui.

Muziejaus misija - skatinti tarpinstitucinį dialogą. Norint užtikrinti sklandų darbą geopolitinių iššūkių akivaizdoje, tenka aiškiai identifikuoti galimas grėsmes, įvertinti asmenines ir karų ar konfliktų srityse esančių kultūros institucijų patirtis.

11.20–11.40 **Ukrainos kultūros paveldas Rusijos agresijos akivaizdoje: kultūrinio genocido ženklai.**
Pranešėja Anastasiia Cherednychenko* (pirmininkė, ICOM Ukraine);

11.40–12.00 **Ką daryti atėjus dienai X? Nacionalinio Ukrainos Antrajame pasauliniame kare muziejaus atvejis.**
Pranešėja Milena Chorna* (Darbo grupės išsaugoti kultūros paveldą Ukrainoje ekspertė);

12.00–12.20 **Kultūros vaidmuo krizių metu.**
Pranešėjas doc. dr. Rūstis Kamuntavičius (istorikas, Česlovo Milošo centro, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės instituto direktorius, Vytauto Didžiojo universitetas);

- 12.20–12.40 **Karas. Ukrainos ir Sakartvelo patirtys.**
Pranešėjas Skaistis Mikulionis (parodų kuratorius, Lietuvos nacionalinis dailės muziejus);
- 12.40–13.00 **Kultūros paveldo ir istorinės atminties (iš)naudojimas informacinio karo metu.**
Pranešėja Auksė Ūsienė (analitikė, Lietuvos kariuomenė, Strateginės komunikacijos departamentas).
- 13.00–13.30 **Apibendrinamoji diskusija. Moderuoja E. Jakilaitis.**
Dalyvauja: dr. Rūstis Kamuntavičius, Skaistis Mikulionis, Auksė Ūsienė, Arūnas Gelūnas (Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus generalinis direktorius, muziejų tarybos pirmininkas).
- 13.30–14.40 **Pietų pertrauka**

14.40–17.10

ANTROJI SESIJA

Moderuoja Jurgita Jurkutė-Širvaitė

(aktorė, renginių ir TV laidų vedėja, MB „Jausti judėti švytėti“ vadovė).

Muziejai ir visuomenės gerovė skaitmeninės transformacijos amžiuje

Sveikata ir asmens gerovė nebėra tik moksliniai ar medicininiai aspektai, tai – esminiai asmeninio, dalykinio bei visuomeninio gyvenimo sričių dėmenys, taip pat vieni iš pagrindinių tarptautinio bendradarbiavimo elementų.

Šiandieninio žmogaus fizinės ir emocinės sveikatos būklę lemia ne tik socialinių bendruomenių bei aplinkos pokyčiai, bet ir neišvengiamai vis didesnę gyvenimo dalį užimančios skaitmeninės technologijos. Skaitmeninės technologijos tapo neatsiejama žmogaus gyvenimo dalimi. Galima kalbėti apie skaitmeninių technologijų įtaką mūsų gyvenimui – jų teikiamą naudą ar neišvengiamą žalą, tačiau gyvename tokiais laikais, kai kartu su XX a. pabaigos sparčiu skaitmeninių ir mobiliųjų technologijų progresu užaugo nauja karta.

Kaip, būnant atminties institucija bei kaupiant visuomenės istorinį paveldą, rasti ryšį su modernėjančia visuomene ir kaip visuomenės individams padėti išlaikyti fizinės bei emocinės sveikatos balansą. Muziejinis turinys yra subtilus, turintis didelę išliekamąją vertę bendruomenės, miesto, šalies ar pasaulio identiteto formavimui, tačiau dažniausiai tai nėra populiariojo / pramoginio turinio paveldas, todėl muziejininkai susiduria su sunkumais pristatant šį paveldą pramogų, įspūdžių ar neišdildomų potyrių ieškančiai visuomenės daliai.

Tikslingas skaitmeninių technologijų panaudojimas gali prisidėti prie visuomenės gerovės kūrimo – skatinti tvirtą tapatybės jausmą, edukuoti sveikos gyvensenos temomis, leisti užmegzti prasmingus santykius bei ugdyti kūrybiškumą. Iššūkį kurti ir platinti ugdantį ir nežalingą turinį gali įgyvendinti atminties institucijos, turėdamos ir kaupdamos muziejinių vertybių potencialą, o tuo pačiu jį skaitmenindamos ir patrauklia forma dalindamosios. Fiziniai muziejai gali išsiplėsti iki virtualių muziejų, nebūtinai visada turinčių realių egzistavimo vietą, bet savo turiniu papildančių gerovės visuomenės poreikius. Tokios muziejų programos, ne tik praplėstų muziejų veiklos ribas, bet ir taptų programų vartotojų tramplinu į didesnį kūrybiškumą bei aukštesnius siekius.

- 14.40–15.00 **Muziejai ir visuomenės sveikata – apdovanojimus pelnusi meno ir demencijos programa / Museums and Public Health - award-winning Art and Dementia Program.**
Pranešėja Debbie Brittain* (projektų vadovė, Kvinslando meno muziejus ir Modernaus meno galerija (QA-GOMA), Brisbenas, Australija);
- 15.00–15.20 **Emocinis sporto klubas muziejuje - kokius minčių raumenis treniruoja mūsų muziejų lankytojai?**
Pranešėja Ieva Vaitkevičiūtė (psichologė, startuolio „Mindletic“ įkūrėja ir vadovė, Talinas, Estija);
- 15.20–15.40 **Kaip modernus menas padeda vaikams ugdyti psichologinį atsparumą?**
Pranešėja Milda Ivanauskienė (direktorė, MO muziejus);
- 15.40–16.00 **Ar kultūrai reikia reklamos?**
Pranešėja Dovilė Filmanavičiūtė (reklamos specialistė, socialinė aktyvistė, dainininkė);

- 16.00–16.20 **Atvirumo link. Apie edukatorių iniciatyvą „Savas muziejus“.**
Pranešėjos Rima Povilionytė (menotyrininkė, edukatorė) ir
Jolanta Marcišauskytė-Jurašienė (menotyrininkė, parodų kuratorė, generalinio direktoriaus pavaduotoja parodoms ir edukacijai), Lietuvos nacionalinis dailės muziejus);
- 16.20–16.50 **Apibendrinamoji diskusija. Moderuoja J. Jurkutė-Širvaitė.**
Dalyvauja: Ieva Vaitkevičiūtė, Milda Ivanauskienė, Dovilė Filmanavičiūtė, Jolanta Marcišauskytė-Jurašienė, Daina Kamarauskienė (Lietuvos nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus generalinė direktorė).
- 16.50–18.00 **Laisvas laikas**

18.00–19.30

APDOVANOJIMŲ UŽ LIETUVOS MUZIEJININKYSTĖS PUOSELĖJIMĄ IR PLĖTRĄ CEREMONIJA.

- 19.30–21.30 **Šventinis furšetas**

Renginio vedėjas Modestas Naudžius
(TV žurnalistas, laidų ir renginių vedėjas)

2023 M. GRUODŽIO 15 D. penktadienis

09.00–10.00

LMA VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

- 10.00–10.30 **Kavos pertrauka**

10.30–14.30

TREČIOJI SESIJA

Moderuoja Rytis Zemkauskas
(TV žurnalistas, laidų vedėjas, prodiuseris).

Tvariomis partnerystėmis paremtas ateities muziejus

Tvarumas ir mecenatystė – glaudžiai su muziejų kontekstu ir kultūrinės aplinkos formavimu susijusios sąvokos. Šios sąvokos ir jų praktika gali tapti prasmingu tandemu, leidžiančiu muziejams užtikrinti ilgalaikį ir tvarų veikimą, skatinantį inovacijas, užtikrinantį darbuotojų bei visuomenės švietimo galimybių įvairovę.

Muziejai yra suinteresuoti ir geba veikti taip, kad užtikrintų šiandienos poreikius, nesumažindami ateities kartų galimybių tenkinti savo poreikius. Atminties institucijų veikla apima ne tik finansinį tvarumą, bet ir socialinį bei ekologinį aspektus. Tvarūs muziejai skatina socialinį tvarumą, užtikrindami įvairių visuomenės grupių prieigą prie kultūros paveldo, papildydami švietimo programas ir skatindami socialinį įsitraukimą.

Mecenatystė – rėmimo forma, kurios dėka fiziniai asmenys ar organizacijos gali teikti finansinę paramą muziejams arba jų projektams. Mecenatai gali prisidėti prie muziejų finansavimo, rėmimo naujų parodų ir eksponatų, mokslo tyrimų ar švietimo programų plėtros. Mecenatystė padeda užtikrinti muziejų veiklos tęstinumą ir augimą, suteikdama jiems didesnę finansinę laisvę ir galimybę siekti ilgalaikių tikslų.

Tvarumo idėjų įgyvendinimas suteikia muziejams pagrindą ir strategiją siekti finansinio ir veiklos tvarumo, o mecenatystė tampa viena iš priemonių kaip pasiekti šiuos tikslus. Mecenatai gali tapti svarbiais partneriais ir remti tvarumo principus skatinančią muziejų veiklą bei projektus, apimančius investicijas į energijos taupymą, ekologišką infrastruktūrą, švietimo programas ar parodų koncepcijas, kurios skatina aplinkos apsaugos sąmoningumą ir tvarumo vertybes.

Apibendrinant muziejų veiklos kontekstą, išryškėja prasmingos tvarumo bei mecenatystės sąsajos, kurių rezultatas yra tvarus, inovatyvus ir socialiai atsakingas kultūros sektorius. Muziejai, kurie integruoja tvarumo principus į savo veiklą ir aktyviai bendradarbiauja su mecenatais, gali tapti ne tik kultūros paveldo saugotojais, bet ir transformuoti visuomenės požiūrį į tvarumo klausimus bei skatinti sąmoningą ir atsakingą kultūrinį aplinkos formavimą.

- 10.30–11.00 **Tvarumas Guggenheim NYC muziejuje.**
Pranešėja Whitney McGuire* (direktorius pavaduotoja tvarumo klausimais, Solomono R. Guggenheimo muziejus, Niujorkas, JAV);
- 11.00–11.20 **Aplinkos tvarumas GMB.**
Pranešėjas Daniel Vega* (direktorius pavaduotojas parodoms ir konservavimui, Guggenheimo muziejus Bilbao, Bilbao, Ispanija);
- 11.20–11.40 **Skirtingų mastelių žalioji infrastruktūra.**
Pranešėjai Gintarė Kapočiūtė ir Ignas Kazlauskas (partneriai, architektūros ir urbanistikos agentūra Bluma collective (BLUMA));
- 11.40–12.00 **Ko išmokome iš Klimato muziejaus kelionės.**
Pranešėja Viktorija Frolenko (komandos vadovė, Klimato muziejus (AY Institute)).
- 12.00–13.00 **Pertrauka**
- 13.00–13.20 **Kolekcininko istorija: nuo privataus iki viešo.**
Pranešėjai Jānis Zuzāns (Zuzeum ir Zuzāns kolekcijos įkūrėjas, Ryga, Latvija) ir **Aļona Solovjova** (direktorė, Zuzeum, Ryga, Latvija);
- 13.20–13.40 **Mecenavimo teisinė aplinka – kas naujo.**
Pranešėja Giedrė Dailidėnaitė (advokatė, advokatų profesinės bendrijos „Noewe Legal“ partnerė);
- 13.40–14.00 **Dalinimo kultūra Lietuvoje.**
Pranešėja Kotryna Stankutė-Jaščemskienė (direktorė, Mariaus Jakulio Jason (MJJ) fondas).
- 14.00–14.30 **Apibendrinamoji diskusija. Moderuoja R. Zemkauskas.**
Dalyvauja: Mindaugas Morkūnas (MO muziejus) ir Kotryna Stankutė-Jaščemskienė, Deimantė Zutelienė (Lietuvos Respublikos Kultūros ministro patarėja).
- 14.30–15.00 **Forumo uždarymas, baigiamasis organizatorių žodis.**

*Pranešimas skaitomas nuotoliniu būdu.



Komunikacijos partneris



Finansuoja



Su Lietuvos muziejų forumu susijusias naujienas kviečiame sekti LMA socialiniuose tinkluose ir www.museums.lt
 Forumą tiesiogiai transliuos Delfi.lt ir LMA FB.